

SZABADSÁG

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

NO. 336. SZÁM.

HARMINCADIK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, péntek, 1920. október 8.

THIRTIETH YEAR THIRTIETH YEAR

NEM ERESZTIK AUSZTRIÁT A NÉMETEKHEZ

Párisban azt követelik, hogy a békeszerződésnek idevágó záradékát be kell tartani.

Ellenzik az egyesülést a jugoszlávok s a csehek is

PÁRIS, okt. 4. — Az osztrák nemzetgyűlés olyan határozatot hozott, hogy hat hét leforgása alatt népszavazás útján kell eldönteni azt a kérdést, hogy csatlakozzon-e Ausztria Németországhoz. Párisban ezzel kapcsolatban úgy döntöttek, hogy fontos rendszabályokhoz fognak nyulni abban az esetben, ha az osztrákok a népszavazás eredményeképpen ezt a tervet csakugyan meg is akarják valósítani.

Egyelőre semmi intézkedést nem tesznek, hogy magát a népszavazást megakadályozzák, mivel ki akarják hagyni a nagyhatalmak véleményét ebben a tekintetben.

A versaillesi és st. germaini szerződések külön szakaszai intézkednek afelől, hogy Ausztria függetlensége ne legyen elidegeníthető csakis a Nemzetek Ligája Tanácsának beleegyezésével. S hogy Németország Ausztria határait tartozik tisztelgetni, amint a határokat a békeszerződés megszabta. Semmi jele sincs annak, hogy a Liga Tanácsa hajlandó lenne a Németországhoz való csatlakozást törvénnyel megengedni.

Franciaországban úgy a hivatalos körök, mint a közvélemény erősen ellene van a népszavazásnak s azt remélik, hogy más országok közvéleménye meggondolásra fogja bírni Ausztriát. Eddig a dolgok nem fordítottak ugyan semmi lépést meg, de azt hiszik, hogy a nagykövetek értekezlete foglalkozni fog még a kérdéssel.

BÉCS, okt. 3. — Itt nem kellett semmi különösebb megjelölést az a körülmény, hogy Franciaországban nevesen ellenzik Ausztriának azt a tervét, hogy Németországhoz akar csatlakozni s evégből népszavazást rendel el.

A nemzetgyűlésnek az a határozata, amivel elrendelte a népszavazás megtartását, valami eddig nem tapasztalt meleg hangulatot keltett Ausztriában. Németország s a hozzá való csatlakozás iránt. Az agitálás nagy arányokban megindult. A terv pártolói két csoportba sorozhatók. Az egyik csoportba tartoznak az igazi nemzetbárák, a másikká pedig azok, akik gazdasági szempontból óhatják a csatlakozást, mert azt hiszik, hogy Ausztria mint független állam nem volna képes megmaradni.

Van azonban ezek mellett egy harmadik mozgalom is, amelyik a Bajországgal való egyesülés tervének a híve. Ezek azt szeretnék, ha Bajországot is elszakadna Németországtól s Ausztriával meg esetleg a katolikus rajnai tartományokkal együtt egy új, katolikus Németországot alkothatna.

A népszavazásra vonatkozó nemzetgyűlési határozat azonban csakis a Németországgal való egyesülés dolgában kíván döntést s minden más tervet ennek alárendel. Valószínű azonban, hogy a bajor terv hívei fognak valami módot találni arra, hogy a maguk meggyőződését kifejezésre juttassák.

Az egyesülési tervt erősen ellenzik a magyarok is, akiket Ausztria mint Jugoszlávia is, mert azt hiszik, hogy az ilyen Németország megint erősen fenyegetné őket s elszakítaná határait egymástól. A szövetségeseknek Bécsben tartózkodó mozgalmait az egész egyesülési mozgalom a legszorosabb figyelemmel kísérik.

Orosz- finn béke

Dorpatban írták alá a békét a két ország delegátusai.

LONDON, okt. 6. — Szovjet Oroszország és Finnország ma aláírták a békeszerződést Dorpatban. Ezt a hírt moszkvai szikratávirat közli.

New Yorkban is felélednek a banditák

Alarcos banditák behatoltak egy vendéglőbe és a vendégektől elszedtek öt ezer dollárt. — Egyéb gáztettek.

New Yorkban egyre nagyobb lesz a rablások és utonállások száma.

NEW YORK, okt. 6. — New Yorkban az utóbbi időben egyre nagyobb lesz a rablások és utonállások száma. Vasárnap kezdődött el a "bűn hullám" és még most sem ért véget.

Tegnap ismét szépen dolgoztak a gazemberek. Hat alarcos bandita behatolt egy vendéglőbe és negyvenöt vendéget megfosztott a készpénzétől és ékszereitől.

Ez a vendéglő a Lenox avenue van, a 118. számú ház második emeletén. Ugy hívják, hogy New Central Cafe.

A vendéglőben — bár hajnal felé járt az idő — szép, vidám élet volt még. A helyiség nem valami tulságosan nagy és ennek következtében az a negyvenöt vendég, aki a kávéház-vendéglőben tartózkodott a kérdéses időben a zsufolttság hangulatát érezte. Annál nagyobb volt a riadalom, mikor a zsufolt helyiség bejáratában megjelent hat alarcos férfi, mindegyiknek a kezében egy revolver.

Hands up! felkiáltással közeledtek a fiúk és látszott rajtuk, hogy komolyan gondolják, amit mondanak. Az erőteljes lépésüknek meg is lett az eredménye. A vendégek a magasba emelték a kezüket.

Azután szó nélkül engedelmessé váltak a banditák ama parancsának is, hogy a fal felé forduljanak és ne mozduljanak meg. Miközben és az alatt, hogy ily eszelekedtek, a banditák, bár elég udvariasan, belenyúltak mindegyiknek a zsebébe és kibúzták onnan a pénztárcát, azután, szakavatott kézzel, lehúzták a gyűrűket, elvették a fülbevalókat, kinyitották a retikulókat stb.

Summa summarum: ötezer tíz dollárt vitték el az alarcos banditák a New Central Cafe hajnali vendégeitől.

A rendőrség üldözi őket. Ezen a gáztettén kívül New Yorkban az utolsó huszonegy óra alatt egyéb utonállások, behatolások is látszólag fordultak elő, amelyek következtében három ember, súlyos sebbel, a kórházban fekszik. Lehet, hogy a három súlyos sebesült közül az egyik meg is fog halni.

Zavargások Olaszországban

Volt katonák és földmivelők lefoglaltak számos kastélyt.

RÓMA, okt. 6. — Amikor már-már redőbe jött az ipari helyzet Olaszországban és Giolitti, az olasz miniszterelnök vakációra, a király pedig vadászatra mehetett, megint újabb zavargások léptek előtérbe. A zavargók volt katonák és földmivelők, akik számos kastélyt lefoglaltak. Alcamo körzetében ezekre rug azoknak a parasztioknak a száma, kik kasszákkal, kapákkal és keresztelt felfegyverkezve, egy szerzetes vezetésével, betörték az ottani kastélyba s kijelentették, hogy most már ők ezeknek a kastélyoknak a tulajdonosai.

Nagy zavargások voltak Raguzában. Az aszfalt bányákat a vidék munkásai és parasztjai lefoglalták. San Angelóban egy szerzetes vezetésével öt elszakított paraszt lefoglalta a nagy Mukarebe birtokot. Amikor a földmivelők el akartak helyezkedni a telepen, száz földbirtokos rájuk tüzelt és többet közülük megsebesített.

Adoneban felfegyverkezve járó háromezer földmivelő s számos birtokot vett át a tulajdonába. Trapaniban az összes birtokokat lefoglalták a zavargó földmivelők.

ÖZÖNLENEK A BEVÁNDORLÓK AMERIKÁBA

Szeptember havában hetvenkétezer bevándorló érkezett az Egyesült Államok területére.

Az új bevándorlók többsége lengyel zsidó és olasz.

NEW YORK, okt. 6. — Ellis Islandi hivatalos jelentés szerint szeptember havában 70,052 bevándorló érkezett az Egyesült Államok területére, ezzel szemben azoknak, akik eltávolították a száma 35, 689 volt. Az érkező bevándorlók száma hétről hétre fokozódik, a távozóké száma esik. A szeptemberben érkezettek nagyobb része lengyel zsidó volt, nyolcvan százaléka nő és gyermek.

1919 július harmincegyedikétől 1920 június elsejéig 328,669 idegen érkezett az Egyesült Államokba. Ugyanezen idő alatt 320,273 szállt New Yorkban jóra, hogy visszatérjen az otthonába. Ez az amerikai lakosság számának szaporodása szempontjából egy év leforgása alatt 8400 lélek többletet jelentett.

Az elmúlt július, augusztus és szeptember hónapban azonban, 184,031 idegen szállt ki Ellis Islandban, míg 118,644 hagyta el az országot. Három hónap alatt tehát 65,500 lakossal szaporodott az Egyesült Államok lakosságának száma. Ez az arány egy évben 265,000 lélek többletet tenne ki.

A háború előtt, számolva az összes amerikai kikötőkben le szállt bevándorlókkal, az Egyesült Államok lakosságának a száma éventénként bevándorlással 650,000 lelket nyert.

A kikötői hatóságok és a bevándorlási kérdéseknél szakértői a jövő esztendőben óriási bevándorlási számításokat. A bevándorlóknak legalább ötven százaléka alkalmassal olasz lesz és lengyel zsidó, mint ahogy az elmúlt hónapban is a legnagyobb számban a lengyel zsidók és olaszok érkeztek meg Amerikába.

A bevándorlók javarésze semmiféle kimondott tanult mesterképpel nem rendelkezik. Az olasz bevándorlók közül hetvenöt százaléka férfi, az ájrisoknál leg-alább két harmada nő, a lengyel zsidók pedig nyolcvan százalék erejéig nő és gyermek.

Szint kell vallani

A nőknek ószintén meg kell mondani életkorukat a szavazó bódóban.

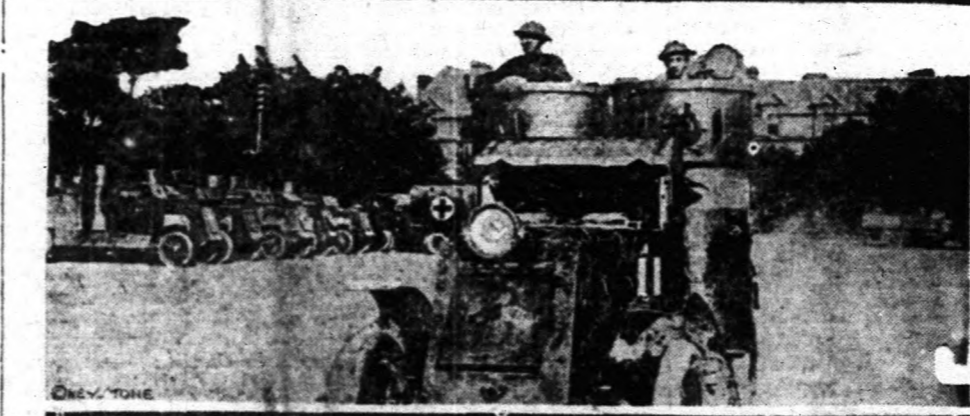
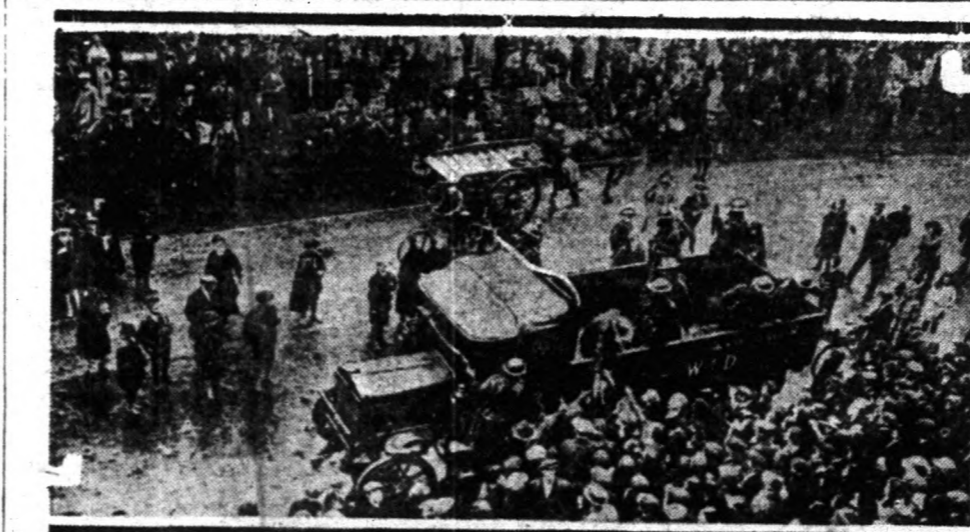
COLUMBUS, O., okt. 6. — Ohio állam legfelsőbb törvényszékének döntése szerint a szavazóknak meg kell mondani életkorukat, nemcsak azt, hogy hány évesek, de még azt is, hogy életük hány hónapja gyarapodott legutolsó születésnapjuk óta.

A döntést Eva Klein cincinaxi lakosnő R. J. Hillenaxnd Hamilton megyei választási tanácselnök ellen indított perében hozta. Eva Klein olyan döntést óhajtott, amely megtiltsa a választási tanácsosokat, hogy kényszerítse őket az életkor bevallására.

Mrs. Klein a regisztrálásnál csak annyit volt hajlandó bevallani, hogy "huszonegy éven felül van már." Persze nem engedték regisztrálni a kijelentést, hogy nem is regisztrálják, ha meg nem mondja, hogy hány éves és hány hónapja.

Mrs. Kleinnek most színt kell vallani, különben nem szavazhat.

Egyre jobban elmérgesedik az ir helyzet

Páncélos autók körkarnak az ir városokban. Dublinban és Írország több más pontján napjainkban vannak az összecsapások a Sinn Fein hívek és a brit katonaság között. A helyzet már annyira elmérgesedett, hogy az angolok egész sereg páncélos autóból mozgósították, hogy minél gyorsabban és erősebben fojthassák el az erőteljes tüntéseket.

HOOVER MÉG LEHET HARDING MINISZTERE

Ő benne sejtik a pénzügyminisztert Harding győzelménél.

Más miniszterjelölteket is emlegetnek.

MARION, okt. 6. — Most, hogy közé tettek a hírt, hogy Hoover is beszélni fog Harding érdekében, sokan azt hiszik, hogy a republikánus győzelem esetén a Harding kabinetben hely lesz Hoovernek is. Valószínű a pénzügyminiszterium élére kerül majd.

Az utóbbi időben sok kiváló pártember fordult meg Marionban, akiknek a kormányzat vezetésében is jártasságuk van s akikkel kapcsolatban a kabinet-állásokról sok szó esik. Nem tartják lehetetlennek, hogy a külügyi tárcá Knox birtokába jut, habár Rootot is számításba veszik. Southerland utahi szenátor állítólag jó igazságügyi miniszter lenne. Woodet emlegetik hadügyminiszternek, Weeks szenátort tengerészeti miniszternek. Szeretnék szólnak Lowden kormányzóhoz is. Harding azonban a maga tervei felől nem árult el természetesen semmit sem.

A volt cár öccse

Mihály nagyhercegnek sikerült Siamba menekülnie.

PARIS, okt. 6. — Nicholas Brezhkovsky orosz író, aki az oroszországi viszonyokról írt cikket a Figaróban, legutóbbi közleményében azt írta, hogy Mihály nagyherceget, a meggyilkolt cár öccsét nem ölték meg a bolsheviknek, mert sikerült elmenekülnie Siamba, ahol ez időzeint is tartózkodik.

A nagyherceg, az orosz író közlése szerint Permól, ahol internálva volt, menekült el óriási nehézségek és akadályok leküzdésén után. Siamban nagy örömmel fogadta őt Chao Fa Maha Vajiravud király, akinek a felesége egy orosz hölgy.

A nagyherceg még egyelőre nem döntött afelől, hogy meddig marad Siamban. Várja az oroszországi események kialakulását.

Lengyel kormány WILSON NEM IGÉRT SEGÉLYT A BALKÁNIÁKNAK

Spencer szenátor nyilatkozatát az elnök a levelében valótlanságnak jelenti ki.

Wilson egyúttal megvédelmezi a titkárat is.

WASHINGTON, okt. 6. — Wilson elnök levelet intézett Spencer Missouri állam republikánus szenátorhoz, amelyben valótlannak mondja a szenátorban, hogy a szenátorban tett kijelentését, hogy az elnök katonai támogatást ígért volna Szerbiának és Romániának az az esetben, ha azokat küllelenség támadná meg.

Spencer egy Missouri államban tartott beszédében tette ezt a kijelentést. Mikor az eset tudomására adták Tumulty elnöki titkárnak, ez az újságírók számára egy nyilatkozatot adott ki, hogy az állítás "minden alapot nélkülöző teljes valótlanság". Spencer szenátor erre azt mondta, hogy nem hiszi, miképpen Tumulty az elnök hatalmába volna fel ennek a kijelentésnek a megtételét. Az elnök levele erre az állításra vonatkozik s így szól:

"Most mutatták meg nekem annak a kijelentését, hogy titkáromnak a cselekedete az én előbbi állítására, amely szerint én amerikai katonai segítséget ígértém volna Romániának és Szerbiának, az én tudtom és beleegyezésem nélkül jelent meg s hogy én egy pillanattal sem hittem, hogy én megfogtam az állítását úgyre felhívták volna a figyelmemet.

"Kijelentem, hogy Mr. Tumulty felhívta a figyelmemet az ön állítására s én kértem őt, hogy ebben a kérdésben tegye a cselekedet köz. Az állítás, ami öntől ered, valótlanság."

Tilos a bemenet

Konstantin volt görög királyt nem engedni be Olaszországba.

PARIS, okt. 6. — Az olasz kormány megtagadta Konstantin volt görög királyt, hogy Olaszország határát átlépje. Az exkirály néhány héttel ezelőtt fordult az olasz kormányhoz avval, hogy szerzetje Olaszországot meglátogathat.

Az Amerikai Vörös Kereszt fél millió dollár ára készletet küld Kinába.

WASHINGTON, okt. 6. — Az Amerikai Vörös Kereszt 500,000 dollár ára ruhaneműt és élelmiszert fog kiosztani a kínai inszögök közt.

CHICAGOBAN A SZÉNBARÓKNAK ROSSZUL MEGY AMERIKA ÉS A KÜLFÖLDI KERESKEDELEM

A szénuzorásokat Chicagóban a szövetségi Grand Jury vád alá helyezte. — Profitírozás vádjá áll fenn.

A szénbárók ellen igen szigorúan fognak majd eljárni.

CHICAGO, okt. 6. — Landis szövetségi kerület bírónak a szövetségi Grand Jury, több szénbáró ellen hozott határozatában, amiknek következtében a szénuzorásokat vád alá fogják helyezni, azt a tanácsot adta, hogy a szénuzorások ellen folytatni kellene a vizsgálatot, mert minden jel arra mutat, hogy a szénuzorások közül többen még megmenekültek az igazság sújtó keze alól.

"A Grand Jury azon a véleményen van, mondja a Grand Jurynak a Landis bírósági írányított közleményében, hogy a szénuzorások visszaéltek a helyzettel, kieléltették a szénnek a szállítást és ezzel előidéztek a szén magas árát." A Grand Jury vád alá helyezte hat különböző profitörös alapján a David Rutter & Co. céget, amely egyformán foglalkozik nagybani és kicsinybani eladásokkal.

A Grand Jury a vizsgálat alatt azt találta, hogy mielőtt Chicagóban a bányák mindenütt teljes üzemmel dolgoznak, Chicagóban szénhiány van. A Grand Jury azt is javasolja, hogy a kínos ügyben a szövetségi kerületi ügyész lépjen összeköttetésbe az Interstate Commerce Commissionnal.

"A vévő, mondja a Grand Jury határozata, kénytelen hiánytalanul magas árát fizetni a szénért azért, mert a szénkereskedők, a nagybani elárúitók és a termelőik nem hajlandók megelégedni a tisztességes haszonnal."

NEW YORK, okt. 6. — William L. Calder republikánus állami képviselő azt követeli az állami legfelsőbb bíróságtól, küldjön ki vizsgáló bizottságot a szénuzorások ellen.

Calder nemrég egy négyülésen nagy beszédet tartott, ahol kijelentette, hogy feltételezésekkel fog élni az igazságügyi miniszteriumban abban az irányban, hogy a szénexport befentesít, akik okai a szénhiányban és a szén magas árának, büntessék meg.

A háború előtt évenként átlag 66,000,000 tonna szén exportáltak az Egyesült Államokból. Ebben az esztendőben eddig már 25,000,000 tonna szén exportáltak.

Sikkasztó polgármester

Önként jelentkezik — Maga állította ki az elfogatási parancsot önmaga ellen.

GEORGETOWN, O., okt. 6. — J. Verne Williams kapitány, aki évek óta polgármestere Ripley városának, benyitott ma a megyei ügyész hivatalába és elfogatási parancsot írt ki önmaga ellen, avval vadolva önmagát, hogy eliskasztott a Ripley Peoples Building and Loan Associationtól, amelynek tíz év óta tisztviselője volt, 70 dollárt.

Egyesült Államok népessége

WASHINGTON, okt. 6. — A népszámláló hivatal ma délután 4 órakor teszi közzé hivatalosan az Egyesült Államok lakosságának számát, amiben azonban a külbirtokok lélekszáma nem lesz benne.

Ugyancsak holnap tudjuk meg Pennsylvania, Ohio, Michigan, Iowa, Virginia, Arkansas és Florida államok lakosságának pontos számát is.

Amerika a külfölddel folytatott kereskedelemben elérte a legmagasabb pontot. — 14,000,000,000 dollár a forgalom értéke.

A háború előtt soha ilyen magas forgalom nem volt.

NEW YORK, okt. 6. — National City Bank által közzétett hivatalos kimutatás szerint az Egyesült Államoknak a külfölddel folytatott kereskedelmi forgalma 1920-ban meghaladta a 14,000,000,000 dollárt.

Az Egyesült Államoknak a külfölddel folytatott kereskedelmi forgalma 1919-ben 11,000,000,000 dollár értékű volt. 1920-ban pedig csak 9,000,000,000 dollár, 1917-ben valamivel kevesebb, mint 8,000,000,000 dollár, 1918-ban valamivel több, mint 5,000,000,000 dollár. És így, visszamenőleg, mind kevesebb volt a forgalom nagysága, dollárban kifejezve.

A bank kimutatása megjelöli, hogy hosszasan foglalkozik ezzel a csodálatos körülménnyel, hogy az Egyesült Államoknak a külfölddel folytatott kereskedelmi forgalma mennyire megnövekedett.

"Gokan voltak, mondja a riport, akik azt jósolták, hogy Amerikának a külfölddel folytatott kereskedelme alaposan fog csökkenni a háború után. Olyanok is voltak, akik annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy a kereskedelmi forgalom a háború után sokkal kisebb lesz, mint a háború előtt volt. És ezek éppen az ellenkezője következett be, a kereskedelmi forgalom a háború előtt soha olyan nagy nem volt, mint a háború után esztendőnkben.

Az Egyesült Államoknak ugy az exportja, mint az importja növekedésben van. Az is nagyon érdekes, hogy az exportunknak és az importunknak a lényege, az anyaga, meglehetősen változatlan maradt. Egészen más cikkeket importálunk és exportálunk ma, mint a háború előtt. Vannak azok is az élelmiszer- és bizonyos gépekre és szerzőmokra is."

A National City Bank riportja végül annak a véleményének ad kifejezést, hogy az export és import ezen a ponton meg nem fog megállni, hanem egyre feljebb menő tendenciát fog mutatni. S hogy az emelkedésnek mikor lesz vége, azt egyelőre nincsen ember, aki meg tudná állapítani-még közelről sem.

Tűz egy hajón

A világ legnagyobb hajójának belseje teljesen elpusztult a hamburgi kikötőben.

BERLIN, okt. 6. — Tegnap tűz pusztította el a világ legnagyobb hajójának, a Blom & Voos cég hamburgi hajógyárának épülő Bismarck gézocsónak belsejét.

A hajóhírs 56,000 tonnás és a versaillesi békeszerződés értelmében alkalmatlan a szövetségeseknek adandó át.

Hogy mi okozta a tüzet azt nem sikerült még megállapítani. A hajóhírs belseje teljesen tönkrement.

Leégett deszkagyár

PASSAIC, N. J., okt. 6. — Ma délután tűz támadt a Passaic Bergen Lumber Company deszkagyárában s a hatalmas deszkatelepen oly rohamosan terjedt a tűz, hogy a város rendszétszolgálatát ki kellett rendelni oltására.

A nagy erőben veszélyeztetett a lángok a szomszédos házak sorait, üzleti épületeket, ipartelepeket is. A környékből házakból kilakoltatták a népet. A tűz dében még javában dühöngött. Az anyagi kárt csak ezer dollárba becsülik.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation. B. K. Cserna, President; Dr. Andrew Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: **E. T. Kobányi** Alapította: **Kobányi Tihamér**

DR. ANDREW CSERNA, Editor

Printed and Published at: Szerkesztőség és kiadóhivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell, Main 3536. Cuy. Central, 1231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre \$6.00, félre \$3.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: \$6.00, half year: \$3.00. — Foreign countries: one year: \$10.00, half year: \$5.00. — Cleveland one year: \$8.00, half year: \$4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

New York irodánk címe: Eastern Office:
Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York
 Csatveztető: **Joseph Morvath, Manager.**

A Sing Sing alkonya

A Prison Survey Committee elnöke, Adolph Lewisohn, azzal a tanácsal állott meg, hogy a Sing Singet, mint börtönt, a Sing Singet cenzurálják csak arra használják, hogy a bűnösöket, akiket a bíróság elítél odahozzák, ott megvizsgálják és beosszák más börtönökbe.

Szóval, azt tanácsolja Lewisohn, hogy a Sing Singet amolyan clearing house-nak használják.

És ezzel, bármilyen furcsán hangozhat is, eltűnik az Egyesült Államok egyik szignifikáns intézménye.

Van-e ember Amerikában, aki ne tudná, mi a Sing Sing? Kevesen vannak, akiknek igazán közük lehet volna hozzá — ehhez a híres new yorki börtönhöz — mégis mindenki tudja, miről van szó, ha a nevet hallják.

Annak idején, mikor még a Nick Carter vésztörténetét Európában, az összes bűnösöket — és egy egy Nick Carter regényben szép számmal voltak a bűnösök — a regény végén a Sing Singbe vitték. Nem volt iskolágyerekek széles Európában, aki nem tudott volna a Sing Sing létezéséről.

És most ez is eltűnik, minden valószínűség szerint. Öreg az épület, alkalmatlan a foglyok befogadására és eltartására és Lewisohn különben is valami egészen más tartató módszert ajánl, ami mellett a Sing Singnek teljesen bealkonyulna.

A Sing Sing — ami az amerikai moziiban olyan nagy szerepet játszott, amint fenyegető sziluetttel megjelent a messze távolban az intrikus háta megett — ugyan arra a sorsra fog jutni, mint az indiánok, vagy Santa Claus. Nem hisznek már benne az emberek.

És ha vannak emberek, a kik saját szívevel gondolnak gyermekkorukra, az indiánokra és a cow boyokra, ha vannak romantikus lelkek, akik fájlatják, hogy a híres new yorki Boweryt, a csibészek lakóhelyét a rendőrség kizitizálta és ma már nincsen az, ami azelőtt volt, talán vannak érzékeny betörők és sikaszók is, akik kiszabadulva a Sing Singből, most azt olvassva, hogy a régi épület talán a mult feledésébe merül, szentimentális ellágyulással gondolnak vissza a falaira, a melyek között éltük egy tekinthetős részét töltöttük. Mint ahogy az ember szentimentális ellágyulással gondol vissza az iskolára, ahova járt.

Német összeesküvők szabadonbocsátása

LEAVENWORTH, Kan., okt. 6. — Az itteni szövetségi fegyverhasználati bizottság elnöke, a német kereskedők részére, akiknek a háborús törvények értelmében nem lett volna módjukban egyébként az Egyesült Államokból eltávozni.

A két német összeesküvőnek az a terve, hogy a kiszabadulás után rövidesen visszatérjen Németországba.

Eckhardt, akinek összeesküvésében volt része a háború alatt, alkalmasint még a nap folyamán kerül szabadlábra, a Bopp szabadonbocsátása is nagyon rövid idő kérdése. Mind a két német összeesküvőt 1918-ban küldték börtönbe, mert megsértették az Egyesült Államok semlegességét. Azzal voltak vádolva, hogy Amerika semlegességének megkerülésével forradalmat akartak szítani Indiában. A forradalomtól természetesen az angolok gyengülését remélték a háború alatt.

A vizsgálat folyamán egyéb dolgok is derültek ki Boppról. A többi között hamis utlevelék állították ki német kereskedők részére, akiknek a háborús törvények értelmében nem lett volna módjukban egyébként az Egyesült Államokból eltávozni.

A két német összeesküvőnek az a terve, hogy a kiszabadulás után rövidesen visszatérjen Németországba.

A német színházak sorsa

Hatvan német színház kénytelen volt a kapuit bezárni a magas adó miatt.

BERLIN, okt. 6. — Németországban, hatvan elsőrangú színház kénytelen arra, hogy a kapuit bezárja. Az adók oly magasak ma Németországban, hogy a színházak nem bírják ki. A bruttó jövedelemnek körülbelül az ötvenöt százalékát kell a kasszákba adóba befizetni. Ezenkívül a kiadások aránytalanul megnövekedtek, a bevétel pedig csökkent.

Az emelt hatvan színház közül, amelyek megmaradtak, drámai és operai színházak, sőtval a kulturális intézmények igen nagy anyagi bajokkal küzdenek.

A helyzet az, hogy a színházakban ma már igen magas árakért kell az embereknek, akiket kérnek, még a rosszabb helyeken is a megélhetési viszonyok amolyan a horribilis árai, nem igen bírnak ki. Mig a mozgófilmek színházak egyre csökkennek az árakat, amelyek amolyan aránytalanul kisebbek, mint a színházak jegyeinek az árai.

40 DOLLÁR

kamatot fizetek egy évre minden német elhelyezett 1000 dolláros takarékbetét után.

KISS EMIL BANK

133 Second Avenue, New York.

MI A SZÉP?

A SZABADSÁG RÉSZERE IRTA: ALPHA.

II. MÁSODIK ALLOMAS: KÖNIGSBERG.

Königsberg. Poroszország északkeleti városában, élt a 18. században (1724—1804) Kant Immanuel, aki 1781-ben írta halhatatlan művét, A Tiszta Esz Kritikáját, mely az azóta lefolyt 140 évben nem tánt le a filozófiai gondolkodás napirendjéről. Egy 1790-ben megjelent műveiben foglalkozik a Széppel. Nevezetes, hogy ez a kis nyárpolgár, ki egész életét Königsbergben és környékén töltötte, soha sem látta a képzőművészet nagy alkotásait, alig ismerte híres kortársainak, Goethe és Schillernek költő alkotásait, a Szép elméletének, az esztétikai gondolkodásnak terén korzatok alkotott.

Az ő gondolata röviden és nagy vonásokban kifejezve a következő: Ha azt mondom: ez a szobor paroszi márványból való, akkor a szobornak egy objektív tulajdonságát mondom ki. Ha azt mondom: ez a szobor szép, az nem objektív tulajdonságot jelez; hogy paroszi márványból való, mindenki előtt világos, aki a paroszi márványt ismeri; hogy a szobor szép, az függ a nézőtől, hogy neki tetszik-e; a tetszés teszi a szobrot széppé. A szépség a nézőben van, nem a dologban. Szép az, ami tetszik; ezt más angol filozófusok is kimondták, akiknek műveit Kant ismerte. De Kant tovább ment.

Megvizsgálta a tetszés érzését. Vajjon csak egy fajta tetszés van-e? Van sokféle. Van először olyan tetszés, mely érzékszínűl függ. A színek, a hangok, stb. tetszenek. De ezt a tetszést nem mondjuk széppnek, hanem kellemesnek. Senki sem fogja mondani, hogy az eperek az íze szép; az eper jóízű, kellemes, akinek az. A kellemes nem szép. Ha valamiből hasznom van, azt szoktuk mondani, az tetszik nekem. A ház az enyém, nagy hasznom van belőle, tetszik nekem, de azért nem szép. A hasznos tetszik, de nem szép. Az erkölcsi cselekedet is tetszik, és mondandó is: így élni, cselekedni: szép, de ez sem igazán szép; mondhatom nemcsak gyönyörűnek, lélekmelenőnek, de nem széppnek, a szónak tulajdonképeni értelmében. Mind-egyben a tetszésben van egy tényező, mely ezeket a szeptől megkülönbözteti: az érdekeltség. A kellemes azért tetszik, mert érzékiszerveim megkívánják, az érdekeltség az. A ház nem tetszik, általmára van az orromnak. A hasznos tetszik, mert az érdekeltem szolgálja. Az erkölcsi tetszik, mert az érdekeltem szolgálja, nem ugyan önsz érdeket, egyéni érdeket, hanem az emberiség egyetemes érdekét, de ez is érdek. Szép az, ami érdek nélkül tetszik. Ez Kant korzszakos definíciója. Nem azért tetszik a szép, mert hasznom van belőle, hanem mert olyan, a milyen. Ép azért az igazán szép egyetemesen szép. Ha minden érdek kiesik a tetszésből, akkor a tetsző mindenre néve tetsző, azaz szép. Ami érdek nélkül tetszik, csak azért, mert olyan a milyen, az ép úgy tetszik, ha nem is az enyém. Schopenhauer, aki sokat tanult Kanttól, érdekesen tovább fejtekte Kant gondolatát. Azt mondotta, hogy az embert mindig érdekel a kormányozás. Mindig akar valamit. Leverage: akarni. Ha akaratát kielégítette, újra akar. Így folyton kielégítette, irt érez, unatkozik, amíg újra nem talál akarni valót. Mégis van nyugvópont, ritkán, de van. Ha megelégedik érdekeiről, ha csupán csak nézi a világot. Ilyenkor érdek nélkül nézi a világot és boldog, mert nem kell akarnia. Ami ily állapotba helyezi, az szép. A lángelméjűeknek, azok hosszabb időre tudnak felszabadulni az akaratja alá. Kant azt mondotta, ami érdek nélkül tetszik, az szép. Schopenhauer: Amit érdek nélkül nézek, az tetszik, az szép. A két nézet rokon; van különbség is köztük, de ez most nem fontos.

Kant tehát nem kérde, milyen objektív tulajdonsága van a szép dolognak. Ő a szép érzésének lelki folyamatát vizsgálja. Ő a szépnépek szubjektív forrásait akarja feltárni. Ő nem mondja, hogy a dolgoknak vannak tulajdonságai, melyekből fogva széppnek tetszenek, hanem, hogy a lélekben történik valami, a minél fogva a dolgok széppé várszólhatnak. A lélek sugározza a szépséget a világra. A lélek szép, nem a világ.

Kaland az étteremben

A washingtoni és new yorki társasági szinte pikáns jellegű érdekes eset foglalkoztatja. Washington egyik legelőkelőbb hoteljének egyik kis intim berendezésű éttermében egy elegánsan öltözött férfi és egy ugyancsak elegánsan öltözött hölgy ebédelt a mikor a szükségét érezték annak, hogy igranak is. A férfinak kis üveg volt, azt kivette a zsebéből s a hölgynek és saját magának is természetesen töltött. Közben kedélyesen beszélgettek.

Egyszerre hozzájuk lép egy hölgy a bemutatkozik.

— Miss Nina Van Winkle vagyok a washingtoni rendőrség női osztályának feje. Önök a tizenötléadiki törvény módosításával és a Volstead törvényével ellenkező alkoholt fogyasztanak ebben a teremben. Műtán ez nyilvános hely, erre joguk nincsen. Megvárom, amíg befejezik az ebédet s aztán jöjjenek velem a rendőrségre.

S erre ott hagyta a megellett férfit és nő, de a teremből nem ment ki.

A vacsora után a férfi és a hölgy a női detektív társaságában kimentek az étteremből, beszálltak a férfi autójába s azon elrobogtak a rendőrségre. A férfi a rendőrségen "John Johnson"-nak nevezte magát, a nő pedig "Mary Smith"-nek. A férfinak huszonegy dollár baillt kellett lefizetnie s a nővel együtt sietve eltávozott a rendőrség épületéből.

Az esetnek persze gyorsan híre terjedt a városban. Kiderült, hogy a férfinak voltaképen Robert Stockwell Reynolds Hitt a neve s egy ideig az Egyesült Államok diplomáciai megbízottja volt Guatemalában és Panamában. Azt megelőzőleg pedig titkári munkát látott el a párisi, berlini és római amerikai nagykövetségeken. A rendőrség nem hajlandó a hölgynek a nevet kivinni a nyilvánosság piacára. Allitóltag egy nagyon előkelő new yorki ügyvédnek a leánya.

A washingtoni eset természetesen megismétlődhetik másutt is, előkelő hotelben ép úgy, mint kevésbé előkelő hotelben. Frank L. Boyd a Prohibition Enforcement megbízottjának kijelentése szerint az alkoholonk a fogyasztása az otthonon kívül törvénytelen. Akinek a birtokában van, már azért is meg lehet büntetni az illetőt.

— Hotel nem lehet ideiglenesen otthonnak tekinteni? — kérdezte az újságíró.

— Nem az éttermet, csak a lakosztályt — volt a válasz.

A keményszén bányászok és a bérkérdés

Wilson elnököt újra felkérték, hogy hívja össze a közös bizottságot a bérserződés módosítására.

CANTON, O., okt. 6. — A mokrta párt érdekében kertes körúton van. A bizottság a miniszterrel való tárgyalás után Pittsburghba utazott.

A bizottság elhatározta, hogy a hármas kerületi konvenció összehívását elhalasztja, amíg Wilson munkügyi miniszter nem dönt a keményszén bányászok kérésére ügyében.

A három kerület bányászainak a konvenciója az a célja, hogy általános sztrájkra szánják magukat a társaságban a Shamokin, Pa. környéki szénbányászaival szemben történt állítólagos méltánytalanságok ellen.

Kennedy bizottsági elnök kijelentette, hogy az általános sztrájk kirobbanását a bányászok a kormány intézkedésétől teszik függővé.

FEJEDELMI NÁSZ.

Altenburg Ernő.

aki még a háború idején büszkén vallotta magát Szász-Altenburgi hercegnek, az elmult napokban feleségül vette Helen Thomast, a világhírű énekesnőt. Németországban azt mondják, hogy az egykori uralkodóházak tagjainak sorában Altenburg Ernő, volt mindenkor a legrokonszenvesebb alak és a legdemokratikusabb érzelmi.

A MAGYAR KORMÁNY BE-TILTOTT HARMÓ UJSÁGOT.

A hivatalos lap közli, hogy a belügyminiszter a Budapesti Garai Manó kiadásában és Endrei György szerkesztésében megjelenő Budapesti Fehér Ujság, továbbá ugyanezek Budapesti Garai Manó kiadásában és Sz. Farkas Gergely szerkesztésében megjelenő Nemzeti Hadsereg és Magyar Közgazdaság című időszaki lapok további megjelenését és terjesztését tiltotta. A rendelet arra hivatkozik, hogy az említett sajtótermékek — bár különböző szerkesztők neve alatt — valamennyien Garai Manó budapesti lakos érdekeltségében, sőt egy-egy ugyanazon helyen (VII. Király-utca 67. szám alatt, Garai Manó lakásán) szerkesztetnek, Garai Manó viszont azonos a volt Korhász című lap szerkesztőjével, a ki a Budapesti Országos Büntényi Nyilvántartó Hivatal 25136/1920 számú "Ertesítő Lapja" szerint szorolás és rágalmazás miatt többszörösen jogerősen elítélt és rovtomultu egyén. A rendelet további indoklása így szól:

"Mint hogy nevezett az 1914. évi XIV. t. c. 17. paragrafusának nyilvánvaló kijátszása céljából csak formailag állított be a fent megjelölt sajtótermékek szerkesztői teendőinek ellátására olyan egyéneket, a kik a sajtótörvény hivatkozott paragrafusa követelményeinek megfelelően, lényegesen azonban az említett sajtótermékek adminisztratív és szellemi vezetését saját személyében és saját lakásán végzi: ha az említett sajtótermékek közleményei konjunkturalisan hozza s simulnak a mai viszonyokhoz, nevezett egyének a sajtótörvény rendelkezéseit ily módon kijátszó tevékenységét a belső rendre és közbiztonságra nézve veszélyeztetőnek látom és ezért az érdekeltsége körébe tartozó fent említett mindhárom sajtótermék további megjelenését és terjesztését tiltom."

Szerkesztői üzenetek

N. M., Collinwood, O. — Közel van a határhoz, de tudunkkal nem megszállott terület.

T. M., Indiana Harbor, Ind. — Küldje haza leveleim, sajnalatunkra nem közölhetjük.

G. C., Ashtabula, O. — Felkeltet volna használnia a Szabadságban közölt karácsonyi alkalmat. — Péntk. küldhet valamelyik pénzküldő bank utján. Olvassa el hirdetésüket.

OLCSÓ ÉS BIZTOS PÉNZÁR.

MOST küldje haza pénzt, vagy vegyen csakket teljes jóárállás mellett, vagy helyezze postakasszába álltam.

ÁRAK:
 1000 magyar forintny K. \$ 4.50
 1000 Jugoslov Korona \$10.00
 1000 Csecho-Slovák Korona \$15.00
 1000 Román Lei \$22.00
 Az árak változószámú vannak kitéve.

Atlas Travel Service Co.

Armin Herzog, Manager.
 PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGYIRODA.
 Utazókat és családtagokat kihozni a legkisebb uton.
 Branch Foreign Money Order Agency of
American Express Co.
 127 Washington Street, New York City.

Karácsony

Ünnepét sokan családjuk körében Magyarországon kívánják töltetni. Ha

NOVEMBER 6-ÁN

induló társasutazásunkban résztvesz, jóval Karácsony előtt ér haza. Utasaink a

PESARO

nevi gyorogzóson, mely a háború előtt "Fürst Bismarck" volt, a legnagyobb kényelemben utaznak egyik tapaszlat

FŐTISZTVISELŐNK

vezetése alatt. Foglalja le helyét már most és küldjön 20 dollár előleget. Utlevélét és a konzuli látványosokat megszeressük. HAJÓJEGY ÁRA VASUTAI UTÁZÁSSAL BUDAPESTIG \$105.50 HADIADÓVAL EGYÜTT.

MAGYAR KORONA

Ára most igen olcsó. Használja fel az alkalmat és segítsen rokonain. Pénzküldeményeket 3 héten belül kifizetünk PÉNZT BARMELY MAGYARORSZÁGI BANKBAN KAMATOZÁSRA ELHELYEZKÖS ÉS NEVERE SZÜK BANKKÖNYVET KIHÖZATJUK.

4%

kamatot fizetünk megtakarított pénze után, ha azt betétként nálunk helyezi el. Az elhelyezett összegről bankkönyvet kap s pénzt bármikor kivetheti.

KÖZJEGYZŐI

valamint óhazai ügyek pontos és lelkiismeretes elintézése.

Felsővárosi ügyfeleink kényelmére fiókirodánk hajózási és közjegyzői ügyekben is készségesen ad felvilágosítást.

NEMETH ÁLLAMI BANK

NEMETH JANOS, elnök.
 FŐÜZLET: 10 E. 22ND STREET a Bankpalotában
 FIOKÜZLET: 1597 SECOND AVE. corner 83rd St.
 NEW YORK CITY

GYORSAN ÉS BIZTOSAN

A legelőkelőbb napi árfolyam szerint fizetjük ki az óhazába élő szeretteinek, a MOKRAY TESTVÉREK Állami felügyelet alatt álló PÉNZKÜLDŐK utján küldött összeget.

Hajójegyeket minden kikötőbe és hajóra mindig kaphat.

Hozsátartozóit ocsón és bárholnan kihatjuk az óhazából.

MOKRAY TESTVÉREK

160 SECOND STREET PASSAIC, N. J.

Egygyel beljebb

Mivel előbbi ajánlatunk, mely szerint minden 25 és 100-ik csomag dohánnya különös ajándék szelvényeket tettünk, csak azoknak volt előnyre, akik szerencsések voltak, esztal, hogy mindenki egyformán részesüljön kedvezményben

25 darab négyes szelvényért

egy finom csont nyelű zsebkézt, vagy pedig egy legjobb Mágnas acélborotvát fogunk küldeni. Jobb borotvát nem kaphat 5 dollárért sem. Dohányt pedig jobbnal sem pénzért. Csakis teljesen új, és legelőkelőbb dohányt használjunk, s ennek köszönhetjük, hogy ma már több

NÉGYES DOHÁNY

fyog az itteni piacon, mint akármelyik más s nem is drágább.

HA LAKÓHELYÉN NEM KAPHATJA, minden 10 csomag felüli rendeléshez egy tüköltött, pipát, kést vagy borotvát, — minden 50 csomagos rendeléshez egy aranyozott zsebkézt, — s minden 100 csomagos rendeléshez egy gyönyörű zenélő állványórát küldünk ajándékká.

A dohány ára 500 mértföldig 26 cent, 500-tól 1000-ig 28 cent s azontul 30 cent 5 oncsos csomagjáért. — Cim:

JAKAB ÉS TÁRSA

423 EAST 5th STREET, NEW YORK, N. Y.

MEGLESZ A OROSZ-LENGY FEGYVERSZÜ

Létrejött az egyezmény lengyelek tizenegyeje alapján. — Pént írják alá.

Bomlázott a szovjetösszetartása minden

RIGA, okt. 6. — A lengyel orosz fegyverszüneti dőlő feje között megállapodásra, hogy a fegyver egyezményt, ami a békés lások felé vezető első lépés, mint pénteken a ják írni.

Dombki kijelentette, hogy egyezmény részleteit a napon nyilvánosságra hozta. Szerinte a meggyezéses lelk által ajánlott 11 pont, amit a konferencián két sztabat meg Joffe megbízott előterjesztés.

Joffe és Dombki naplón értekezéseket tartanak mással; hogy a fegyver demarkációs vonalat megzák. S habár az egyezmény is nagy tevékenységnek ki, a tulajdonképeni nek mégis a két vezér a kiknek mindgyike erősejja a békét.

Bizonyos nyugtalanul tenek Rigában a lengyel belviszályokról érkező Több jel arra mutat, hogy Dombksnik sikerül fegyveti szerződést kötnie, a helyzete nagyon meg s annyira fontos személy, he, hogy a parasztpárti azt fogja követelni, hog net alakítsák elő bizákk.

Semmi jelentést sem közöl annak a biz napos tuncnak a dolgában, az oroszok adtak a lengyel, hogy a feltételekre válnak.

LONDON, okt. 6. — A szikratávrat jelenté, hogy orosz külügyminiszter érkezett. A jelentés megteszi hozzá:

"Műtán a jelek sz oroszok eljették a fegyverszünet, amelyek keleti függelékére vonatkozik mind a két párt rohamoslik a meggyezésre."

A bolshevik hivatalos ma ezeket mondja: "Eltő Bereszina és Letichev akat, Déloroszországban, melyünk bevonult Mario

A Reutter ügynökség utasoktól, akik most onnan Finnországba, uja bízható értesüléseket a szoviet Országos állap további bomladosáról.

A város hadsereg a fe állapotában van s az a igen rossz volt. Szibériá mara mellett lázadások ki. Igen nagy a nyugtáság a munkások körében.

A bolsheviknek nagy gasztja az a sok siker, a deli fronton Wrangel t csapatai érnek el a ez ki az utasítást Trotzkya, a deli frontot a té beállítkíválandó kell." A bolshevik adatban vannak annak, a tét kivételesen szigoru nagyon kétséges, hogy tan keresztül tudják a n. Vezéreiket az egész nagy aggodalommal tölt.

PARIS, okt. 6. — A vetek tanácsa a mai nap zékett küldött Németorszá követeli, hogy azonnal bo tovább azt a három, a szállító hajót, amit felte Lengyelország felé vezet ban azzal az indoklással: Németország teljesen a magatartást tanusit.

PÉNZKÜLDŐ

Magyarország

HAJÓJEGYER

KIHOZATA EURÓPÁB

Ja családját akarja kib orduljon bizalommal HOZAJI ÜGYEKET TOSZAN ÉS SZAKSZER INTÉZUNK EL.

STANDARD B

HUGO LEDERER BANK AVE B COR 42ND ST. NEV

MEGLESZ AZ OROSZ-LENGYEL FEGYVERSZÜNET

Létrejött az egyezmény a lengyelek tizenegy pontja alapján. — Pénteken írják alá.

Bomladozik a szovietek összetartása mindenfelé.

RIGA, okt. 6. — A lengyel és orosz fegyverszüneti delegációk fejei között megállapodás jött létre, hogy a fegyverszüneti egyezményt, ami a békétárgyalások felé vezető első lépés, nem később, mint pénteken alá fogják írni.

Dombóki kijelentette, hogy az egyezmény részleteit a holnap napon nyilvánosságra hozzák. Szerinte a meggyezésre a lengyelek által ajánlott 11 ponton alapul, amit a konferencia kezdetén szabtak meg Joffe orosz megbízott előterjesztése után.

Joffe és Dombóki naponta külön értekezleteket tartanak egymással, a fegyverszüneti demarkációs vonalat meghatározóak. S habár az egyes bizottságok is nagy tevékenységet fejtenek ki, a tulajdonképeni munkát mégis a két vezér végzi, a kiknek mindegyike erősen óhajtja a békét.

Bizonyos nyugtalanságot keltenek Rigában a lengyelországi beviszályokról érkező hírek. Több jel arra mutat, hogy ha Dombókin sikerül fegyverszüneti szerződést kötnie, odahaza a helyzete nagyon megerősödik s annyira fontos személyiség lehet, hogy a parasztpárt esetleg azt fogja követelni, hogy kabinét alakítsa alá a bizákos meg.

Semmi jelentést sem tettek közre annak a tíz napos ultimátumnak a dolgában, amit az oroszok adtak a lengyeleknek, hogy a feltételekre válaszoljanak.

LONDON, okt. 6. — Rigai szikratávirat jelenti, hogy Cserin orosz külügyminiszter oda érkezett. A jelentés még ezeket teszi hozzá:

„Mintán a jelek szerint az oroszok elejtették a fő követeléseiket, amelyek keleti Galicia függetlenségére vonatkoztak, mind a két párt rohamosan hajlik a meggyezésre.”

A bolshevik hivatalos jelentés ma ezeket mondja: „Elfoglaltuk Berezina és Letichev állomásokat, Dél-oroszországban különítményünk bevonult Mariopolba.”

A Reutter ügynökség olyan utasított, akik most érkeztek onnan Finnországba, újabb megbízható értesítéseket nyert a szoviet Oroszország állapotainak további bomladozásáról.

A vörös hadsereg a felbomlás állapotában van s az aratás is igen rossz volt. Szibériában Sorka mellett lázadások törtek ki. Igen nagy a nyughatatlanság a munkások körében.

A bolsheviket nagyon aggasztja az a sok siker, amiket a déli fronton Wrangel tábornok csapatai érnek el s ezért adta ki az utasítást Trotzkynak, hogy a déli frontot a tél beállta előtt békvidéki kell.” A bolshevikek tudatában vannak annak, hogy ez a tél kivételesen szigorú lesz s nagyon kétséges, hogy nyugodtan keresztül tudják e majd élni. Vezéreiket az egész helyzet nagy aggodalommal tölti el.

PARIS, okt. 6. — A nagykövetelek tanácsa a mai napon jegyzéket küldött Németországnak a követeli, hogy azonnal becsússzák tovább azt a három munióit szállító hajót, amit feltartottak Lengyelország felé vezető útjában azzal az indoklással, hogy Németország teljesen semleges magatartást tanúsít.

A "VAD NYUGAT" ROMANTIKÁJA MÁR A MULTÉ

A cow boyok immár teljesen letűntek. — A vad nyugat fiai már selyem inget viselnek és párisi stílusban beszélnek.

A vad nyugat fiai automobilt hajtanak és nem lovalognak.

Oh, Buffalo Bilnek, a nagy cow boyok az indiánoknak és a sápadarcúknak a romantikája, amely ifjúságunkban annyira kellemes órást szereztek nekünk! Santa Clausal egyetemben, puff, eltűnik az egész romantikus színet a gyermekvilág fantáziájából.

Az amerikai gyerek épen úgy nem romantikus ma már, mint az európai gyerek nem az. Tárta meredt szemmel, hegyező fülel, már nem figyel a rézbőrűek lovainak a trapollását. Nem lát minden bokor megett indiánt meghúzódni és aggódó szívvél nem figyel arra, jönnek-e mesziről a szorongatott özvegy és gyermekel segítségére a sápadbőrűek.

És hol vannak az igazi sápadbőrűek. Az igazi cow boyok, a kik a bronchoikon, a sárgea ponykon tényleg eljöttek a szorongatott segítségére. Nem lehetetlen, hogy már csak Douglas Fairbanks képeiben vannak meg. És némely másodrangu moziban, ahol még kifizeti magát a vad nyugat romantikája. A cow boy ma már nem sebzény, több pénze van, mint akármilyen városi ifjúnak. Elég pénze van ahhoz, hogy automobilt látogasson el a közeli városba, nem pedig lovaddal a lóháton vonal be a szalon elé. A cow boy ma már selyem inget visel és a háboruban volt és ennek következtében ügyeskedik utánozni a párisi módit.

És hol vannak az indiánok feleségei? Hol van a squaw! Aki ott állt álhatatosan a tűz mellett és krumplint puolt, vagy ruhát szőtt! Ninesenek sehol, Legkeveseb ott, ahol fárná az ember, az indián rezervációkban.

A squaw ma már rövid és szűk szoknyát hord, teasztélyek-re jár, irodalmi klubokba tömörül és franciául tanul.

Oh, öreg Buffalo Bill szelleme, de megváltozott az idők járása felettünk! A Deer Grove erdő mellett nemrégiben Indián Napot tartottak. Az első indiánok emlékeire. Tizenegy törzs képviseltette magát vagy kétszáz vörösbőrűvel. Volt közöttük negyven katonája is, aki végig csinálta a világiáborút.

Oh nem, uram, így szólott egy öreg vörösbőrű, aki a Menominee rezervációban lakik, fent Wisconsinban nem azok az idők vannak, amikor nagyapáink idejében voltak. Tetszik tudni a dolog úgy áll, hogy mink, indiánok meglehetősen megzavartunk, sokan vannak közöttünk már milliószám is, akik az olaj forrásokból csináltak nagy pénzt. Meglehetősen elpuhultunk bizony, de hát, tudja Isten, így kell messze élni.

És szomorúan nézett. De csak azért, mert érezte, hogy a kérdéző előtt illik szomorúnak lenni, hiszen az egy kedves illuzióját veszítette el, mikor meghallotta őt beszélni. Az Indián Nap egy hétig fog tartani. Ebben legalább következők maradnak. Napról beszélnek és egy hétig maradnak.

RENDŐRÖK ÉS BANDITÁK HARCA.

A rendőrök úgy keveredtek a banditákkal való összetűzésbe, hogy gambliereket akartak a kezeik közül kimenteni.

PHILADELPHIA, Pa., október 6. — Érdekes, halálra élénkített eset játszódott el Philadelphia-ban. A rendőrség egyik nagyobb csapatja elment egy játékos házba, hogy a játékosokat letartóztassa. Mire odaértek, épen banditák voltak ott, akik a játékosokat ki akarták rabolni. Erre a rendőrség, hogy a gambliereket kimentse a banditák kezéből, összetűzött a banditákkal. Az összetűzésben egy ember meghalt és öten megsebesültek.

Az orvosok kijelentése szerint a sebesültek egyike nem marad életben. A súlyosan sérült embert McGinnnek hívnak s a philadelphiai rendőrség egyik leggyeszebb, leghasználatosabb detektívje volt. Mire a kórházba szállították, meghalt. A rendőrség a játékosok asztalán tizszer dollár kárt szenvedett.

KÖHÖG? FÁJ A MELLE? NE HANYAGOLJA EL EZEKET A BAJOKAT!

Készüljön, erősítse, tisztítsa szervezetét s ne menjen gyöngye mellél a télnék.

KÖHÖGÉS, MEGHÜLÉS

ellen s mindazoknak, akik hajlamosak a meghűlésre, köhögésre, vagy kik bármely mell- és tüdőbajban szenvednek legjobban a

VÖRÖS KERESZT KÁRPÁTI MELLETE ÉS MELLCEPPEK

Négy csomag Kárpáti Melltea és egy nagy üveg Kárpáti Mellceppek összesen csak két dollár. Használati utasítással küldjük postán bárhol. A valódi csak úgy kaphatja, ha a pénzt a rendeléssel erre a címre küldi:

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O. Naptár! Minden rendelő újkérvor gyönyörű naptárt kap!

BRAZILIA KÉPVISELŐJE

Sebastiano Sampaio, braziliai újságíró, akit kormány, mint kereskedelmi megbízott küldött Washingtonba.

BANDITÁK MERÉNYLETE

KANSAS CITY, okt. 6. — Howard R. Winter, egy itteni fiatalember szombat este automobillal kirándulást tett menyasszonyával, Florence Bartonnal, K. L. Barton építgyárának a léányával. Amikor a géppel egy buszúgós uton haladt, egy szörnyen lemaszkírozott banditák megállították a gépet. A léányt, aki huszonnégy éves volt, agyonlőtték, Wintert pedig súlyosan megsebesítették.

Winter szerint épen megállt a géppel, hogy szivarra gyújtson, amikor egy ember köztölte a Lee Summit felé vezető útra vonatkozól. Közben, hogy felvilágosítással szolgált, három lemaszkírozott ember ugrott ki a közeli bokrokból. Az egyik lövött és megsebesítette a karját, a másiknak a lövése pedig keresztülfúródott Miss Barton hasán. A tettesek elmenekültek. A gyilkosságok beszúbnak tulajdonítják.

EGY SZAL GYUFA MIATT.

DUBLIN, okt. 6. — Ma délután egy negyven év körüli ember megállította az utcán Jean McLure-t, egy itteni gyárnak a hivatalnokát, aki épen a postáról volt visszamenet az irodájába. Gyufát kért tőle.

Hát nem vehet magának gyufát? — volt McLure megjegyzése és tovább akart menni. Erre az ismeretlen annyira feldühösödött, hogy elővette a revolverjét és rálőtt McLurera, akit a karján megsebesített. Aztán elült.

Eddig még nem lehetett a nyomára akadni.

205 KORONÁT KAP 1 DOLLÁRÉRT

Tél jön, ha rokonait háboru gyórtírt Európában segíteni akarja, most a legjobb alkalom. Ha haza akar menni, segítünk Önnek a legalkalmasabb útra. Ha rokonait idehozni akarja, mindent ingyen megteszünk a tényleges költség kivételével. Utasunkat megvárjuk és tisztá szállásról gondoskodunk. Irjon bővebb felvilágosításért

Magyar Amerikai Bankház DE VITA

AZ ALLAMI BANK-DEPARTMENT ELLEN-ÖRZÉSE ALATT. 2105 FIRST AVE., NEW YORK, N. Y.

ELHUNYT GYÁROS.

Julius I. Lamprecht clevelandi gyáros, a National Refining Company petroleum finomító cég elnöke, Atlantic City-ben vakbélgyulladás ellen való operálás után meghalt 67 éves korában.

MAC SWINEY AMERIKAI LÁTOGATÓJA

A brixtoni börtönben sınılódó corks polgármester nagy örömmel fogadta New Yorkból érkezett bályját.

Nyílt levél Cox kormányzóhoz és Harding szenátorhoz.

LONDON, okt. 6. — Ma délután vendége volt Terrence MacSweneynek, a corks polgármesternek, aki most már ötvenöt napja éhezik a brixtoni börtönben. Váratlan vendége volt bályja, Peter MacSweney személyében, aki a szenvedő testvére látogatására érkezett meg New Yorkból.

MacSweneyvel a bályja látogatása alkalmával közölték, hogy az angol hatóságok a brit állameszme ellen irányuló működésért letartóztatott egy másik polgármestert is, névszerint Richard Corisht, aki Wexford polgármestere, Corisht egy Edward Fole nevű kereskedővel akkor tartóztatták le, amikor egy helyi arbitrációs bíróság tanácskozásán elnökölt.

Peter MacSweney, aki ipőkereskedő New Yorkban, egy ősz hajú ember. Amikor belépett a cellába, Terrence MacSweney csukott szemmel fekiútt az ágyán. Mondták neki, hogy vendége van. Már megszokta a vendég látogatást, tehát nem nyitotta fel a szemét. Erre a bályja megszólalt. Terrence MacSweney aztán kinyitotta fáját szemét s ráismert a testvére, akit már husz esztendeje nem látott.

Terrence csak a kezét tudta felemelni, amikor engem látott — mondta Peter MacSweney az újságíróknak. — Mosolyt erőszakolt az ajkára. Nagynehezen végül megkérdezte tőlem, hogy az amerikai nép miként fogja fel az esetet. Többet nem tudott kérdezni, mert összeesett. Csodálkozom azon a közönyön, amelyet az angol nép a testvérem sorsával szemben tanúsít. Ha ezek a dolgok Örményországban, vagy Bulgáriában történnének, bizonyára tömeges tiltakozás hangzana el. De mert odahaza történik, ugy látszik senki sem veszi magának azt a fáradságot, hogy törődjék vele.

Peter MacSweney titokzatos körülmények közepette érkezett meg Londonba. Mint tengersz szelte keresztül az oceánt. Hogy a szükséges papirokhoz miként jutott, azt nem volt hajlandó elárulni.

Amikor elhagyta az Egyesült Államokat — mondotta — attól tartott, hogy mire Londonba ér, az öcsése már halott lesz. Annie és Mary, a corks polgármester két nővere nyílt levelet intézett Cox kormányzóhoz és Harding szenátorhoz, kérve őket, hogy "Irországnak kedvező üzenetet küldjenek."

A világon szeretszört huszöt millió ír szeretne tudni honot az Egyesült Államok megválasztandó elnöké mit hajlandó tenni az irországi embertelenségek megszüntetése érdekében — mondja a többi között a nyílt levél.

FRANCIAORSZÁG A MAGAS ÁRAK MARTALÉKA LETT

Október elején Franciaországban felemelkedett a tejnek, husnak, kenyérnek és lisztnek az ára.

Az árak általában sokkal magasabbak ma, mint ennek előtte.

PARIS, okt. 6. — Franciaország is teljesen a magas megélhetési árak martaléka lett. Franciaországban súlyosan éreztetni a hatását az Amerikában annyira kegyetlen high cost of living. All ez különösen október eleje óta, mikor az árakban hirtelen és meglehetősen magas ugrás volt tapasztalható. A tejnek, a kenyérnek, a lisztnek, a husnak és egyéb élelmiszereknek az árai várhatóan olyan magasra ugrottak, hogy az emberek elszörnyedve néztek utánuk. — mondják a gazdasági körök — egyelőre egyáltalán ninesen remény arra, hogy az árak le szálljanak arról a magas polerról, ahova felértek.

A tény azonban az, hogy az átszállítás mellett is, Parisban az átlagos család sokkal olcsóbban él meg ma is, mint például New Yorkban. Különben is van két dolog, aminek az ára nem ment feljebb, sőt, lejjebb szállt. Ez a két cikk, a szén és a bor. Már pedig ez a kettő igen fontos a francia fővárosban.

Hogy az árak mennyire emelkedtek, azt semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a tejnek a literje, amely a közelmúltban még huszöt centimes volt, most nyolcvanot. A borjuszint is marhahús megmaradt a nagy átlagban, körülbelül négyszer olyan magas az ára, mint a háboru előtt volt. Ellenben a disznóhús ára olyan magas lett, hogy csak a leggazdagabbak engedhetik meg magúknak azt a luxust, hogy disznóhússal táplálkozzanak.

A ruha ára hat és hétszáz frank között váltakozik, ami annyit jelent, hogy a ruha épen tizszer olyan drága ma, mint a háboru előtt volt. A termelők és kereskedők mindenféle okokat hoznak fel, hogy az árak mért emelkedtek ilyen magasra. A tulajdonképeni okot azonban mindenütt titkolják. A kiesibeni eladásban pedig nem tudják.

EGY SZAL GYUFA MIATT.

DUBLIN, okt. 6. — Ma délután egy negyven év körüli ember megállította az utcán Jean McLure-t, egy itteni gyárnak a hivatalnokát, aki épen a postáról volt visszamenet az irodájába. Gyufát kért tőle.

Hát nem vehet magának gyufát? — volt McLure megjegyzése és tovább akart menni. Erre az ismeretlen annyira feldühösödött, hogy elővette a revolverjét és rálőtt McLurera, akit a karján megsebesített. Aztán elült.

205 KORONÁT KAP 1 DOLLÁRÉRT

Tél jön, ha rokonait háboru gyórtírt Európában segíteni akarja, most a legjobb alkalom. Ha haza akar menni, segítünk Önnek a legalkalmasabb útra. Ha rokonait idehozni akarja, mindent ingyen megteszünk a tényleges költség kivételével. Utasunkat megvárjuk és tisztá szállásról gondoskodunk. Irjon bővebb felvilágosításért

Magyar Amerikai Bankház DE VITA

AZ ALLAMI BANK-DEPARTMENT ELLEN-ÖRZÉSE ALATT. 2105 FIRST AVE., NEW YORK, N. Y.

ELHUNYT GYÁROS.

Julius I. Lamprecht clevelandi gyáros, a National Refining Company petroleum finomító cég elnöke, Atlantic City-ben vakbélgyulladás ellen való operálás után meghalt 67 éves korában.

A SUPREME COURT LÁTOGATÁSA

WASHINGTON, okt. 6. — Wilson elnök tegnap vendégül látta az Egyesült Államok legfelsőbb bíróságának tagjait, először az utolsó két esztendő alatt.

Nagyon régi szokás az Egyesült Államokban, hogy a Supreme Court főbírája és a másik nyolc bírót évenként látogatást tesznek az elnökkel, mikor a bírósági ülészek a kezdetét veszi. Tavaly ez a látogatás elmaradt, tekintettel az elnök betegségére.

Tegnap a látogatás valamivel déli tizenkét óra után történt meg. Az elnök az ország legfőbb bírját a Kék Szalonban fogadta. Az elnök kezét fogott mind a kilenc bíróval.

JÖN AZ ARANY

Az Olympic tíz millió dollár értékű aranyat hozott magával.

NEW YORK, okt. 6. — Cherbourni és Southampton érintésével, az Olympic tegnap érkezett meg a new yorki kikötőbe.

A hajón nagyon értékes rakomány volt többek között, tíz millió dollár értékű arany, amelyet a Bank of England küldött át a Federal Reserve Bankba. A tíz milliónyi értékű arany egy része azonban a Kuhn & Loeb Co. bankéknak ment.

Az aranyon kívül az Olympicen utazott egy sereg elsőrangú amerikai útlesterem és közéleti kiválóság, közöttük Cornelius Vanderbilt, Thomas F. Ryan, Charles Steele, a Morgan pénzesoport egyik főembere, James Speyer, Murray Guggenheim és Charles H. Sabin.

18,000 dollárt loptak ki egy hazavándorolt amerikai magyar zsebéből

egy irja azt a Kassai Hírlap. Demeter Mihálynak hívták ezzenedőleg az amerikai múltú honfitársunkat. Ennyi volt a meglakított pénz, amivel nekivágott az ózai utnak. A kétszáz dollárt vitte magával, mert azt hitte, hogy otthon több pénzzel rendelkezik. A meglakított pénz azonban nem akart annyit kora náni neki adni, mint a mennyit New Yorkban kaphatott volna érte. Vért téhát, nem váltotta be — amíg az után — Zsolma hitegetésére — a meglakított pénzt. A meglakított pénzt azonban nem akart annyit kora náni neki adni, mint a mennyit New Yorkban kaphatott volna érte. Vért téhát, nem váltotta be — amíg az után — Zsolma hitegetésére — a meglakított pénzt.

Tanuljanak ebből a szomorú példából az amerikai magyarok

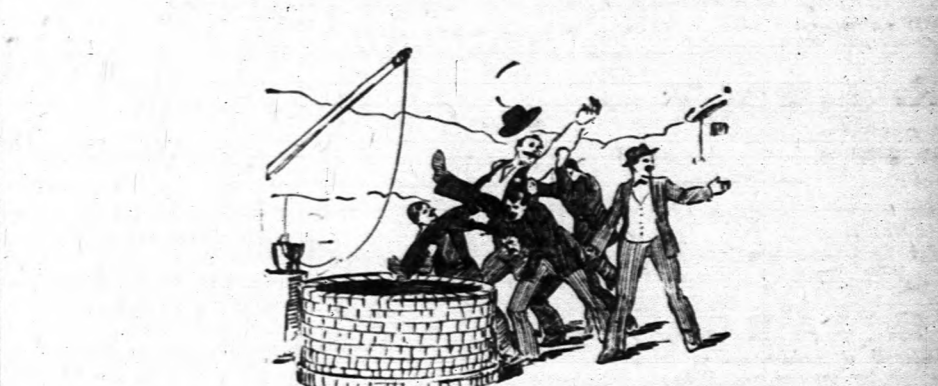
és ha hazavándorolnak, csak annyit kaphatnak, amennyit otthon el tudnak vinni. Sokan jártak úgy, mint Demeter Mihály, de nem járhatnak úgy azok, akik dollárértékű Kassai Kassai banknál (133 Second Ave., New York) korona bankutalványt vesznek a legalkalmasabb napi árfolyamon. Nem kell nekik otthon a bankkal akadozni, egy fillér levonás sebebből az ország vagyonát, amit hosszú esztendőknél át nehéz munkával gyűjtött össze.

Fogadják meg a becsületes jó tanácsot, amíg nem késő.

Mosson dörzsölés nélkül. Egy centért. Ha azt akarja, hogy egy heti ruhája ki legyen mosva egy szentért hűfőhözre minden dörzsölés nélkül, akkor használja a Mitchell Magic Mosópórt. Nem ártalmas a ruhára sem a létre. Micsodát! A legkeményebb vizet is. Kivess a szírpórt, vort, azt a nincsen benne mérge, a harmadik mosással. Megér-e a felesleges egészségügyi kockázat? Fontosabb még, mi adunk egy dollárért annyit, mint más társaságok háromért. Fontosabb még, mi adunk egy dollárért annyit, mint más társaságok háromért. Fontosabb még, mi adunk egy dollárért annyit, mint más társaságok háromért.

Columbia

MAGYAR LEMEZEK

Treta és tánc az igazi bufelejtő.

10 INCHES — \$1.00.

E 4725 A detektív-herceg kalandja Humoros elbeszélés I. és II. rész. E 4726 Bob herceg koringó Gimlelem-gombolom koringó. Kaposy Károly cigányzenekar. s et egy magyar detektív kalandjairól! S ki ne feledje gondjait amikor "Bob herceg" koringójét lejt, avagy "Luxemburg grófi"-nak mess koringóját? Mindkettő valódi füstös cigánybánda játéka. Ki tudna bankótni? Stenik. Lehetetlen.

ITT NÉHÁNY TÁNC ÉS ZENE AZ OTTHON BOLDOGÍTÁSÁRA.

E 4553 Euk esó kinn a pusztán. Életemben csak egyszer. Dobos L., tenor. E 4723 A menyasszony. Béke és Szabadág. Keringő. Orosz Balalika-zenekar. E 4724 Gyözelemi keringő. Mindenki galopp. Zenés négyes.

Kérje a nemzetközi hangszer-lemeszek új árjegyzékét.

Minden Columbia tizlet szivesen eljázza Önnek ezen lemezek bármelyikét teljesen díjtalanul. Magyar zenedarabok árjegyzékét is készséggel adja. Kérjen tőle.

Ha lemezeket vásárol, kérjen Columbia lemezeket és mondja meg a számot. Vigyázzon, hogy minden lemezen rajt legyen a védjegy. COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

Legujabb Columbia lemezek és gépek nagy választékban kaphatók

Mészáros József

legnagyobb és legmegbízhatóbb magyar Columbia Gramofon és lemez-üzletében. Főtelek: 832F Woodland Ave., a Woodland és Buckeye Rd elágazásánál. Fióküzletek: 3131 Lorain Avenue, 11611 Buckeye Road, Cleveland, O.

ony

agon kívánják töl- AN Karácsony előtt ér

O st. Bismarck" volt, utalt

ANK

küldjön 20 dollár megismerésük. APESTIG \$105.50

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

l az fénstűnk SZÁ-EL-ÖLŐ K.

TITOKZATOS LÖVÖLDÖZÉS.

Charles A. Carr 37 éves clevelandi automobil ügynököt titokzatos körülmények közt lelőtték...

ESIK ISTVÁN GYÁSZA.

Mélységes gyász és szomorúság érte a Youngstownban lakó Esi István honfitársunkat...

A bátyja: Esi Lajos hosszabb szenvedés után Clevelandban elhunyt.

A boldogultnak rájka volt, a melyet az orvosok nem tudtak meggyógyítani és így kinos szenvedések árán végzett vele a halál.

Most vasárnap délután az akroni Firestone ellen játszott a Magyar Athléta Klub csapata...

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Clevelandi Magyar Athléta Klub csapata 1:0 arányban veszített az akroni Firestone csapatával szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

ESIK ISTVÁN GYÁSZA.

Mélységes gyász és szomorúság érte a Youngstownban lakó Esi István honfitársunkat...

A bátyja: Esi Lajos hosszabb szenvedés után Clevelandban elhunyt.

A boldogultnak rájka volt, a melyet az orvosok nem tudtak meggyógyítani és így kinos szenvedések árán végzett vele a halál.

Most vasárnap délután az akroni Firestone ellen játszott a Magyar Athléta Klub csapata...

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Clevelandi Magyar Athléta Klub csapata 1:0 arányban veszített az akroni Firestone csapatával szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

A Szt. István Műkedvelő és Athléta Kör 1:4 arányban veszítette el a játékot az Ideal csapattal szemben.

Mrs. H. Norman, washingtoni amerikai asszony, aki a "Celtic" hajón rendezett szépségversenyen az első díjat vitte el az összes többi nő utasok elől.

Magyarország és szomszédai.

Magyarország elhelyezkedése a külpolitikában. — A "kis entente." — A szomszédok rossz lelkiismerete.

A "Szabadság" Magyarországi tudósítójától.

Budapest, szeptember 6.

Mióta Magyarország külvilág Ausztriától és a német szövetségtől, azóta elhagyta és egyedül keresi boldogulását...

A Szt. István csapat részéről a védelem mindent elkövet a 10 percben...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

A Szt. István csapatában különösen kiváló Geesy, a kapus, ki néhány kitünő védést produkált...

LEGRÉGIBB MAGYAR HAJÓJEGY ÜGYNÖKSÉGE. Eladunk hajójegyeket az óhazába és onnan Amerikába minden hajóra a legolcsóbb árban.

Hirschfeld Bros. MAGYAR PÉNZKÜLDÉSI, HAJÓJEGY ÉS KÖZJEGYZŐI IRODAK. Városi iroda: 68 Griswold Street, Detroit, Mich.

SAJÁT gyártmányú 14 és 18 karátos sima KARIKA GYÜRÜK. H. MILLER & SON. 2832 Lorain Ave. Cleveland, O.

A NŐK BARÁTJA (PIRULAK ALAKJÁBAN). Hasonlója Ön is a NŐK BARÁTJÁT. Helyezze el a pénzt a legelső állami felügyelet alatt álló ADLER, SALZMAN & ADLER bankjában.

ADLER, SALZMAN & ADLER. Helyezze el a pénzt a legelső állami felügyelet alatt álló bankjában. 200,000 dollár alaptőke, 40,000 dollár biztosítási összeg.

ADLER, SALZMAN & ADLER. Helyezze el a pénzt a legelső állami felügyelet alatt álló bankjában. 200,000 dollár alaptőke, 40,000 dollár biztosítási összeg.

ADLER, SALZMAN & ADLER. Helyezze el a pénzt a legelső állami felügyelet alatt álló bankjában. 200,000 dollár alaptőke, 40,000 dollár biztosítási összeg.

ADLER, SALZMAN & ADLER. Helyezze el a pénzt a legelső állami felügyelet alatt álló bankjában. 200,000 dollár alaptőke, 40,000 dollár biztosítási összeg.

Ez már aztán dohány! H. RIPPEN. 351 G. Division St. Perth Amboy, N. J.

H. RIPPEN TOBACCO PRODUCTS. PERTH AMBOY, N. J.

Fabiol V. Az új földadó a régini nagybirtokosnak Sulyosan emelkedik embert szorítja Pazarol az állé költségek.

Az új adótörvények ellen... panasz hangzik el Magyarországon. Amíg egyik szempontból tekintve túlságosan enyhén az adótörvény, a másik szempontból rendkívül súlyos megoldás különösen a kis embereknél nem tetszik és erősen számol be a magyarországi gazdaságot hivatalos lapjában szeptember 12-diki számában az alábbi cikkben. Hegedűs Nándor Andor.

A földadó a jelenlegiekhez képest... szerezze lesz a jövőben és tisztább összegére kell kivetni a régi pótdadót. Az új adótörvény, a másik szempontból rendkívül súlyos megoldás különösen a kis embereknél nem tetszik és erősen számol be a magyarországi gazdaságot hivatalos lapjában szeptember 12-diki számában az alábbi cikkben. Hegedűs Nándor Andor.

Az elsőosztályú kereseti adó... az iparosoknak a jövőben tiszor akkora összeget kell fizetniük. A II-od osztályú kereseti adó pedig legmagasabb progressziójában kétszázszorosán nagyobb a régi 2-8 körre havi helyett. Stintén a kis embereknél elvárhatatlan terhet. A III-ad osztályú kereseti adó pedig a régi ötszörösére.

A házastulaj, mely főleg a falusi házak adóterheit növeli, szintén tiszor a régine. A jövedelmek és vagyonadók módosítások nemcsak pénzügyiek, — szóval nemcsak a kulcs emelkedik, — de szociális kihívásuk is, amennyiben az adóalap emelkedik, mert az eddigi 20-30 koronás holdakénti haszonbérleti átlagok helyébe a holdakénti jövedelmek tisztább jövedelmek lépnek. Huszszor koronáig a jövedelem után már fizetni kell 3.25 százalékot és innen kezdve rombolóan emelkedik 15 százalékos ez a százezer koronánál gyorsan el is éri, hogy aztán az igazán nagy jövedelmű méltóságos lassuságok csak a millió koronánál érje el a 3.25 százalékos és ugy, hogy az ország egységesen emelkedik.

Nem célunk olajot önteni a türe. Nem panaszodunk. Yek kiáltunk, csak szerényen megállapítjuk, hogy amilyen kiütellettel viseltetik a pénzügyminiszter a kereskedelmi érdekeinket, a nagy tőkevel és bankokráciával szemben, az a most tárgyalás alatt álló tékpariforgalmi adó is igazán eppen olyan kellehetetlen kivetelményeket támaszt a kis- és középpadosányokkal szemben.

Az okát is tárgyilagosan százezzük le: mint bankemberi ügyeri a nagy tőke teherbíró képességét és mert tönkretenni nem akarja, megáll a lehetséges határánál, ellenben a lehetetlenül azokra az ismeretlen tömegek hátrija át, melyeket túlságosan eppen mert nem ismeri.

Fáj, hogy az adó tiszor a régine általában. Fáj különösen, hogy a régi adórendszer szelleme kísérti a terhes igazságtalan áthárítása a kis emberekre. Fáj, hogy a 3 millió res cigarettá 60 fillér, hogy a közepes dohányos évente 500 koronától kezdve felfelé adózik a dohányjövődéknek. Fáj a lehetetlenül drága személyi viteldíj-tarifa. Fáj a termérendelet, a métermérésünk legalább 200 koronás listázás és a burkolat gabonamonopólium melynek gabona következményeit a károsanemlék terhesen előre látjuk. Fáj a új és nagy adó.

De elviseljük a szűlős mindkintát és a világ minden földalmát, ha ezzel megmenthetjük hazánkat. De ez az, mi aggodalomtól tölt el. Nem látjuk és nem érezzük a tudatos haladást, elő felé. Mintha a hajó csak a vágó süllyedne és aki a pernyégek most legfontosabb kormányrudját irányítja, mint maga is ingadozónak. Csak minap ismerté he magam, hogy amire építette terhes megbukott, pusztán azért, mert a nagyobb termés elmaradt.

Válságos időben ezerszeres szűzesség a kísérletezés. Rossz épit, ki már az alapot és az indulást is elhagyta és ha a földöz a föld népe az elhatálatlan, ha hibát hibára hoznak idefenn. Mint az egyes háztartás terhet nem a nagyobb bevétel, nem a bevétel és kiadás különös összehangja biztosítva csupán, hanem a háztartás

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

HALÁLOZÁS.

Detroit, Mich. — Vig-Lukács... Ha gyermeknek számárkőbő...

CSALÁDI KÖR.

TARTSUK A GYERMEKEKET SZABAD LEVEGŐN. Amig a gyermeknek láza van...

KÖHÖGÉS, FULLADÁS, REKEDTSÉG, NEHÉZ LÉLEGZÉS

ellen minden okos ember

szent Erzsébet Tüdő és Mell Balzsamot

Használja és meg fog gyógyulni. Uvegje 1 dollár 10 cent Csakis itt kaphatja: szent Erzsébet Első Magyar Gyógyszertár

UJ TELEFONÁRSASÁG

A Cleveland Telephone Company majdnem az összes ohioi telefonvállalatot Ohio Bell Telephone Company néven egyesíti.

YOUNGSTOWN ÉS KÖRNYÉKE

Irodavezető: MIHÓK SÁNDOR. Youngstowniroda: 336 West Federal Street. — Tel. Bell: Main 5260.

A SZENT GYÖRGY EGYHAZ FELJÖDÉSE.

A magyar görög katolikus egyház paplakot vásárolt. Az egyház családok tagjai 25 dollár...

esak baj érheti a gyermekeket.

de leggyakrabban elromlik. Méltányolni kell a plébános fáradozását...

A GYUJTÓK FIGYELMÉBE.

A ki gyűjteni akar az jelentse be a Nagybizottságnak.

Youngstown, O. — Az utóbbi időben

időben valószínűleg elárastják egynehányukat a különféle segélykérők levelekkel.

Minden félreértés és meggyőződés

származásának elismerésére vévezt azonosan arra kérjük mindazokat...

Itt említjük meg azt is, hogy

az egyház méltányolva gróf Széchenyi Lászlónak, született Vanderbiltd Gladys azon nemes...

KI-MOIDS (SZEMCSE) EMESZTÉSI zavarok... TABLETKÁBAN AZOKNAK, AKIK JOBBAN SZERETIK.

A SZABADSÁG IRODAI ÉS KÉPVISELŐI

NEW YORKI IRODA: 603 Third Ave., 14th Floor. Irodavezető: Borkan 484.

PITTSBURGH IRODA:

Irodavezető: Bartok János, Költőter: 210 Baccelloni Bldg., cor. Grant & Diamond St.

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA:

Irodavezető: Pathy István, Határoló: 206 Fairfield Ave., Bridgeport, Conn.

PERTH AMBOY, N. J. IRODA:

Irodavezető: Gravez Irma.

SOUTH BETHELSVILLE IRODA:

Irodavezető: Grunstein Izidor.

BUFFALO IRODA:

Irodavezető: Naményi B. L.

CHICAGO IRODA:

Irodavezető: László M. Reo, 216 Michigan St., Chicago.

MILWAUKEE IRODA:

Irodavezető: Fodor Gyula, 1210 Galena St., Milwaukee.

SOUTH BEND IRODA:

Irodavezető: Fodor Gyula.

DETROIT IRODA:

Irodavezető: Boer Vilmos, 218 West Jefferson Ave., Detroit.

AKRON IRODA:

Irodavezető: Boer Vilmos, 3001 Vine Ave., Akron.

YOUNGSTOWN IRODA:

Irodavezető: Mihók Sándor, 336 West Federal St., Youngstown.

WHEELING, W. VA., MARTINSFERRY, DILLONVALE, CONDO, D. E.S.

Irodavezető: Jancsik J. Árpád, 700 Huron Rd., Cleveland, Ohio.

WEST VIRGINIA ÉS VIRGINIA ALUMINUM

Irodavezető: Andrejcsky Gyula, Box 492, Charleston, W. Va.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE.

Mindama előfizetőinket, a kik California, vagy a szomszédos államokban laknak...

LOGANVÖLGYI MAGYAROK.

Családjá kihozatalához szükséges okmányokat elkészített. Házjogeréshez és házvonalakra eladók.

DOMONKOS JÓZSEF

BOX 853, KÖZLEGÉNY, LOGAN, W. VA.

SZABADSÁG Nyomdai Műintézet

A legmodernebbül berendezett magyar nyomdai műintézet, ahol a nyomdai munkák...

700-702 Huron Road Cleveland, Ohio

Nők és férfiak, leányok és ifjak mind csak azt vallják és bizonyítják, hogy az arc és a szépség között egyedül tényező: RÓTH LILIAM CRÉM, SZAPPAN ÉS PUDEK.

RÓTH SÁMUEL MEGVÁLTO GYÓGYTÁRA

1637 First Ave., Cor. 85 St., New York.

AKRON, O. ÉS KÖRNYÉKE

Irodavezető: BOER VILMOS 689 So. Main St., Akron, O.

MAGYAR REPUBLIKÁNUSOK TOMORULÉSE AKRONBAN.

Megalakítják az akroni magyar származású amerikai polgár republikánus klubját. — Nagy gyűlés október 11-dikén, hétfőn.

ÜZLETEMEREK HANGVERSENYE

A Summit County-i üzletemberek Egyesületének nagy hangversenye vasárnap este.

AKRON, O., okt. 6. — Az akroni magyarság is csatlakozni

ohajt azoknak a magyar telepeknek magyarságához, mely telepek az elnökválasztás alkalmára megalapították politikai egyesüléseiket.

A nagyszabású gyűlés, melyen

előkelő amerikai szónokok is szerepelnek majd, a republikánus párt főhadiszállásának épületében, a Wals Buildingben zajlik majd le.

BERBEADÓ HÁZ.

4 szoba, konyha, fürdő, fűtőrendszer és villanyvilágítás, 5 percrenyire a Firestone és Miller gumigyárhoz...

Papp Grocery Co.

651 So. Main Street, Akron, Ohio.

AKRONI MAGYAR ORVOS Dr. Lower Armin

magyar orvos és sebész, az akroni orvosi tudományok tudora. Cím: 624 So. Main St., Akron, Ohio.

CSAK FÉRFIAK KEZELEK.

Kezelési módszerem sikeresnek bizonyult. Személyes vizsgálódásaim Londonban, párisban, berlinben, bécsi klinikán...

DR. HOWELL 2 East Exchange St.

AKRON, OHIO. Rendelő órák: Reggel 10-12 óráig délután 4-ig, este 8-10 óráig. Vasárnap zárva.

EURÓPA

Külföldi pénzügyi ügyeinket minden részével az összeköttetés, ennél fogva, ha pénzt akar küldeni, forduljon hozzánk...

Peoples Savings & Trust Co.

Főintézet: Ahol az Exchange kereszteződik a Main-nel.

First-Second National Bank-ak

Együttes tartaléktőke: \$34,000,000. A legnagyobb bankintézet AKRONBAN.

REG A SERP (10-ik folytatás)

Elkor a hereg nem birt...

gával. Közömbös feleletet akar adni, hallgatni akart, de a néla nagyobb erő megragadta...

A hereg nem hallotta...

szól, Annie befejezte az elbeszélést, volt, nézte a hereget, után így szólt: — Goethe! Bizonyosan meg...

A hereg halgatott...

sokat beszélt, utána gyors odault az ölébe. — Nézd, — mondta kedves...

A hereg másnap délel...

rosre sirt szemmel talált a nőt az ebédlőben. Meg akart tőle kérdeni, mi baj van, utána fáradtan hallgalt.

— Annie nézte, nem szól...

amikor a hereg tovább is halgatott, ő szólalt meg. — En, — mondta remegve...

— Miért? — kérdezte hal...

a hereg. — Mert utalom. Mert gyűlölöm. — A hereg újra megkérde...

— Arra kérlek, mondd...

nekem, mi adott okot rá, hogy most egyszerre ilyen szigorú itélj róla. — Annie hevesen rángatta...

— En nem akarom...

amelyben mindkét nyelvet. Még jobban megbecsült meg tudta. Vegye meg...

Jobb munkát, k...

Amerikában gulbat igazán nyelvet. Még jobban megbecsült meg tudta. Vegye meg...

Angol-Mag...

amelyben mindkét nyelvet. Még jobban megbecsült meg tudta. Vegye meg...

Bizonfi

amelyben mindkét nyelvet. Még jobban megbecsült meg tudta. Vegye meg...

Megrendel...

Tekintettel kérelemre mindkét megrendel...

SZAB...

P. O. LEVE...

CIMET KÉRNEK A SZÜLŐ-HAZÁBÓL.

Szuznyogh Ferenc (Szabolcs-megye, Apagy) volt trentoni lakos címét kéri Fiók Albert...

LEVELE VAN MAGYAR-ORSZÁGBÓL.

Zboray Juliának Cleveland, O. — Feladó Kovács József, Demjén p. Keresend.

CIMET KÉRNEK SZIBÉRIÁBÓL.

Matusz József, sz. Matusz Katalin. Deák József, Ivány János — new yorki lakosok címét kéri...

ERTESEITÉS

Ertesítettnek a Phillipsburg-Alphai H. Rakóczi Ferenc Első Magyar Betegseggyógyító és Temetkezési Egyesület...

LEVELE VAN MAGYARORSZÁGBÓL.

West oldali irodánkban. 2609 Lorain Ave., Cleveland, O. Szabolcs Mátjának Cleveland, O. Feladó: Szabolcs Mátjáné, Békés.

A "SZABADSÁG" MEGBIZOTTJAI

Tudatjuk olvasóinkkal, hogy a youngstowni körületben a következők a Szabadság megbizottjai...

NYILVÁNOS ELSZÁMOLÁS.

A Lynch Mines, Ky. Verhovay Segélyegylet 810-ik fiókjának zárszámadását...

Loganvölgyi magyarok !!!

A legújabb patika: ELK DRUG COMPANY LOGAN, W. VA.

Nagy választék mindenféle ismert szerekből: Vinko, Romko, stb.

Allandóan nagy készlet. Jutányos árak. A magyar bányások sűrű látogatását kérjük.

Magyarok figyelme!

A Klet legnagyobb magyar város BRIDGEPORT, CONN. Itt 15 ezer magyar jó kereset mellett boldogul...

A SZABADSÁG UJ FIOKIRODÁJA.

Ertesitjük Lorain és vidéke magyarságát, hogy irodánkat a 2322 Vine Ave. alól, OROSY GYÖRGY bankházába, 3001 Vine Ave. alá helyítettük...

MOST KÜLDJÖN PENZT.

A kézbesítést és levényért jótállunk. HAJÓJEGYEK. Hozzása ki rökösait. Nem kell Washingtonba többé folyamodni...

Atlantic Exchange

1329-3rd Ave., Cor. 76 St., New York City. LAZAR ENDRE, tulajdonos.

Bőr fájdalmak ellen.

A Zemo, A Tiszta Fertőtlenítő Folyadék Az Ami Kell. Nem Ziros. Nagyon jó szóró. Tiszta, szagtalan, színtelen, nem irritálja a bőrt...

KARÁCSONYRA

biztosan megkapják Magyarországon a jó meleg téli cipőket, ha most bevásárolja nálunk. Nálunk kaphat felöltőknek és gyermekeknek egyaránt fűzős és gombos cipőket...

Magyarok figyelme!

A Klet legnagyobb magyar város BRIDGEPORT, CONN. Itt 15 ezer magyar jó kereset mellett boldogul...

RESTAURANTOT, A Rákóczi Vendéglőt

hol minden időben becseletes, magyar fogadtatásra talál és szállást, valamint kitérő kosztort, egy napra, mint hétvégre kap. Tanácsot, utbiztosítást is vesz. A RÁKÓCI VENDEGLŐ TULAJDONOSA

ÉBER FERENCZ MAGYAR PATIKÁJA

361 East Federal Street ÉS WHOLE SALE HAZA 22-24 North Walnut St. YOUNGSTOWN, O.

Pénzküldés

a legolcsóbb napi árfolyam mellett. Hajójegyek a leggyorsabb és a társaságok által megszabott áron.

UTLEVELEK

és az utazáshoz szükséges okmányok ingyenes beszerzése

The City Trust & Savings Bank

KÜLFÖLDI OSZTÁLYA Wick Building, cor. Phelps and Federal Streets Youngstown, Ohio

DOMONKOS JÓZSEF

BOX 853, KÖZLEGÉNY, LOGAN, W. VA.

SZABADSÁG Nyomdai Műintézet

A legmodernebbül berendezett magyar nyomdai műintézet, ahol a nyomdai munkák...

700-702 Huron Road Cleveland, Ohio

The J. W. Smith and Sons Co.

15 W. FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O. A Commercial Bank mellett.

